

Nr 228.

Av herr Lindhagen, om inrättande av en permanent representation för Sverige uti Kovno i Litauen.

Till ett baltiskt samarbete hör ömsesidig representation inom de särskilda staterna såsom förmedlare av samförståndet. Både Estland och Lettland ha fast svensk representation i sina huvudstäder. Men Litauen har ingen, ehuru Litauen likaväl som Estland och Lettland äger i Stockholm en väl utrustad legation.

Vid 1933 års riksdag motionerade jag om förflyttande av den svenske legationssekreteraren i Riga till Kovno i Litauen med fullmakt att där representera den svenska regeringen. Detta uppslag ledde endast till att det skulle ordnas med flera resor från svenska legationen i Riga till Kovno.

Nu har Sveriges allmänna exportförening väckt förslag om stadigvarande placering i Litauen av diplomatiska tjänstemän, som skulle sörja för våra kommersiella intressen i landet i svenske ministrarnas i Riga frånvaro. Svenska ministern i Riga har livligt tillstyrkt förslaget.

Utrikesministern har beaktat fördelarna av en mera permanent representation i Litauen. Han finner frånsett det kommersiella även politiska och kulturella synpunkter göra en dylik representation önskvärd. Men med hänsyn till det budgetära läget har han icke kunnat för det närvarande tillstyrka förslaget.

Det synes mig icke vara med Sveriges intresse förenligt att vi på detta sätt gång på gång giva ett sådant svar på den tillgivenhet för Sverige, som föreligger i hela Litauen och varom jag ytterligare fick vittnesbörd vid mitt besök förliden sommar i landet. Litauerna kunna icke heller förstå varför deras land skall på detta sätt missgynnas i jämförelse med Estland och Lettland. Litauen är ju till innevånareantalet det största landet. Det ligger också i utsatt ställning mot stormaktsfronterna. Även ur politisk och kulturell synpunkt erbjuder särskilt Litauen intresse för svenska och baltiska iakttagelser.

Enklast löses frågan genom att legationssekreterareposten i Riga flyttas till Kovno med förlänande av permanent representationsrätt. Det är väl nog med en minister och en attaché i Riga. Genom nämnda förflyttning bleve Litauen äntligen likställt med Estland och Lettland. På legationen i Riga sade man mig sistlidne sommar — ministern var dock bortrest — att det av mig förordade förslaget vore lämpligt och lätt genomförbart.

Beträffande den ekonomiska sidan så bör budgeten kunna bära en sådan liten utgift i fredens och samförståndets tjänst, helst om man jämför det med de väldiga belopp, som vi äro färdiga att offra på krigets altare. Den nya oss närliggande representationens upprättande är väl för övrigt

på sitt sätt lika viktig som de nya representationer, vilka föreslås i Prag och Budapest. Genom några avkopplingar i anslagen till dessa nybildningar skulle sannolikt det för beskickningen i Kovno erforderliga beloppet även kunna påräknas. Men som sagt pengar finnas nog ändå, blott vi livligt vilja själva saken.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville uttala sig för, att den svenska legationssekreteraren i Riga bör förflyttas till Kovno i Litauen med lämplig fullmakt att där permanent representera svenska regeringen, ävensom under årets tredje huvudtitel uppföra ett erforderligt anslag för ändamålet,

eller, om detta ej kan omedelbart bifallas, hos regeringen begära förslag till sakens ordnande på ovan angivet eller annat sätt.

Stockholm den 23 januari 1935.

Carl Lindhagen.
